

KÖZSÉGI

Híradó

2013. november | 24. évfolyam | 4. szám

Fotó: SZEGEDI GÁBOR

A SZÜRETET ÉS AZ ÚJBORT ÜNNEPELTÜK..... 8-9. OLDAL

Megoldódnak a vízelvezetési gondok ..... 2.

Kerékpárút a Tekeres-völgyben..... 4.

Új szabadalommal a műanyag hulladék ellen..... 6.

Szenvedélyükké vált a hegymászás..... 17.

Kocsmaélet a háború előtt..7.

Egy zöldebb településért

Több mint száz fát ültetett Nemesvámos önkormányzata a település lakosságának, az iskola diákjainak segítségével a jövődő szabadidőparkban.

Községi ültetés: 300 fa került a majdani közparkba

A fák beszerzését, valamint a szakmai felügyeletet és az utómunkálatokat az önkormányzat által megbízott vállalkozó végezte el, azonban a fák technikai elültetését a falu lakói, közösségei segítették, példáulértékű összefogással. A közel 100 önkéntes a reggeli óráktól a déli ebédig – melyet az önkormányzat biztosított – a beszerzett fák körülbelül kétharmadát ültette el.

A faültetésen nem utolsósorban a helyi cégek, például az Alcoa Köfém Kft. dolgozói is képviseltették magukat (annál is inkább, mivel a cég alapítványa a projekt támogatója). A 2012-ben beadott támogatási kérelem második nagy mérföldköve volt a mostani faültetés. Az Alcoa Alapítvány összesen 31 500 \$ összegű támogatást biztosított Nemesvámoson a környezetvédelmi programok megvalósulásához.

FIRTIL MÁRTA

A legkisebbek is kivették a részüket a munkából

Több, mint százan ragadtak szerszámokat az ültetésen

Megoldódnak a vízelvezetési gondok – 200 millióból épül a csatorna-rendszer

Mintegy 200 millió forintból jövő nyárra kiépül Nemesvámos csapadékvíz elvezető rendszere. Ehhez 151 millió forint vissza nem térítendő uniós támogatást nyert el a község önkormányzata. A kivitelezési munkálatok, igaz, műszaki okokból 3-4 hetes csúszással, de megkezdődtek október végén.

A Pap István és a Muskátlí utcában október vége óta zajlanak a csatornaépítés előkészítési munkálatai. A kivitelező 2014 júniusára összesen tíz utcában építi ki a vízelvezető rendszert, melynek köszönhetően remélhetőleg megszűnnek a komoly esőzés alkalmával gyakorta tapasztalt problémák. „Több olyan utca is van Nemesvámoson, ahol még vízelvezető árok sincs. A Pál Dénes és a Szeder utcában például rendszeres, hogy egy nagyobb eső alkalmával előnti a víz a pincéket. Ezért a probléma megoldását nem lehetett halogatni. Amint megjelent a számunkra megfelelő pályázati kiírás, előkészítettük az anyagot. Pályáztunk és nyertünk” – mondta lapunknak Sövényházi Balázs polgármester. Hozzátette, nemcsak az árkok hiánya, hanem a rossz műszaki megoldások is sok bosszúságot okoztak. Most kétirányú vízelvezetés valósul meg. Az északioldali településrészen, a Hajcsár és Kapsa utcában övárók épül ki, ez fogja majd fel a lezúduló esővizet, s vezeti két irányban a befogadó csatorna-rendszerbe.

A csatornázási építési munkák a Pap István és a Muskátlí utcán kívül a Rózsa, a Pál Dénes, a Hóvirág, a Kossuth, a Forrás, a Dózsa György, a Szél és a Szered utcákban zajlanak majd. A közös cél érdekében az önkormányzat kéri és előre is köszöni az érintett utcák lakóinak türelmét és megértését.

FÜSSY ANGÉLA

Biztonságban a kerékpáron – a megye ajándéka

Harminc kerékpárhoz tartozó komplett biztonsági felszerelést, látthatósági mellényeket, lámpákat, buktósisakokat, kerékpárláncokat és zárat adományozott a Veszprém Megyei Önkormányzata a nemesvámosi Petőfi Sándor Iskolának. Az átadáson Polgárdy Imre közgyűlési alelnök hangsúlyozta, az ajándékkal rendszeres mozgásra, a mozgás és az egészséges életmód szeretetére kívánják nevelni a gyermekeket.

Kitörő örömmel fogadták a Petőfi Sándor Általános Iskola diákjai a Veszprém

megyei Önkormányzat küldöttségét, akik az új kerékpárúton, két keréken érkeztek Nemesvámosra. Még hozzá nem üres kézzel. Polgárdy Imre alelnök 30 darab látthatósági mellényt, 30 darab sisakot és 10 darab zárat adott át Sövényházi Balázs polgármesternek és az iskola igazgatójának, Szokolainé Polyák Tündének. Sövényházi Balázs megjegyezte, Nemesvámos igazi sportos település, ahol évről évre egyre több sportág van jelen, s ezek az egyesületekben vagy az ökoiskola falain belül elsajátíthatók. Ilyen a baseball, a kézilabda, a futball, a röplabda. „Egészséges életmódra szeretnénk nevelni a gyermekeinket, a fiatalokat, ehhez a sport, a rendszeres mozgás elengedhetetlen” – fogalmazott a polgármester. Hozzátette: a kerékpársportok terén komoly tervei, elképzelései vannak az önkormányzatnak a jövőre nézve. Szokolainé Polyák Tünde igazgató asszony elárulta, az iskola például egy TÁMOP pályázat keretében harminc darab kerékpárt nyert, melyet a közeljövőben meg is kapnak használatra a tanulók.

Horváth Szabolcs túravezető, a Veszprémi Triatlon Egylet titkára tájékoztatót tartott a kerékpározás egészségre gyakorolt jótékony hatásairól. Emlékeztetett, heti három alkalommal mindössze 10 perc kerékpározás is már megfelelő erőnlétet biztosít. Háromszor egy óra kerék-

Horváth Szabolcs triatlonista a biztonságos kerékpározásra oktatta a gyermekeket

pározás pedig megerősíti az immunrendszert, és ellenállóvá teszi a szervezetet a betegségekkel szemben.

A Veszprém Megyei Önkormányzat 10 millió forintot nyert „Egészségre építve!” című projektjével egy TÁMOP pályázaton. Ez az összeg biztosította a nemesvámosi iskolának adományozott felszerelések forrását is. A rendezvényt követően a hivatal apparátusa a kerékpártúra következő állomásaként Balácán megtekintette a római kori villagazdaságot, majd Veszprémfajszra tovább biciklizve felkereste a helyi kálváriát.

FÜSSY ANGÉLA

Fotók: NAGY LAJOS

3

Kölcsönbiciklikkel Veszprém megye kerékpárútjain

330 női, férfi és gyermekkerékpárt, valamint az azokhoz szükséges kötelező felszereléseket vásárolt keretében a Bakony és Balaton Térségi TDM. Az országosan egyedülálló kerékpárkölcsönző-hálózat kiépítésére és beindítására 62,5 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert el a turisztikai szervezet. A hálózat összesen 11 kölcsönző pontból áll. Nemesvámosra a projekt keretében 30 darab kölcsönözhető kerékpár került.

A 2011-ben alakult Bakony és Balaton Térségi TDM célja, hogy olyan összefogást teremtsen a térségben a települések, és az önkormányzatok között, mely hosszú távon a turizmusban kézzelfogható eredményekben mutatkozik meg. A köl-

csonzó hálózatba bevont települések is a térség fókuszpontjai: Veszprém, Várpalota, Balatonkenese, Zirc, Nagyvács, Kislőd, Halimba, Somló, Tapolca, Nemesvámos és Kapolcs.

A Veszprém és Nemesvámos közötti együttműködés és együttgondolkodás a két települést összekötő kerékpárút ötletéig, illetve tervezéséig nyúlik vissza. A mostani projekt haszna azon túlmenően, hogy újabb szolgáltatással bővült a község, egy még szorosabb együttműködés a környező településekkel. A kerékpárkölcsönző-hálózatot a veszprémi székhelyű HEFA Sport Kft. üzemelteti, de gyakorlati lebonyolítást az önkormányzatok szervezik meg. A program lényege, hogy maximálisan kiszolgálja a két keréken túrázókat, hogy azok felfedezhessék tér-

ségünk, megyénk szépségeit. „A térség egységes arculatához igazodó, egyedi festéssel ellátott kerékpárok kölcsönzése bárki számára lehetséges. Nagy előnye lesz, hogy a hálózaton belül bármelyik kölcsönző pontban letehető, nem szükséges azokat oda visszavinni, ahonnan kikölcsönöztük – hangzott el a projektzáró rendezvényen Veszprém-ben, ahol a projektben résztvevő települések polgármesterei képletesen átvették az őket illető bicikliket. A megfelelő szakmai, logisztikai és szerviz háttérrel rendelkező, a hálózat üzemeltetését végző vállalkozó gondoskodik arról, hogy mindig, mindig egy pontban legyen kellő számú kerékpár, s hogy egy-egy meghibásodás, defekt se szegje kedvünket a kerékpártúra alatt.

FÜSSY ANGÉLA

Kerékpárút a Tekeres-völgyben

A Nemesvámost Veszprémmel összekötő kerékpárút átadásával azonos időben vehették birtokukba az erdőjárást kedvelők a Tekeres-völgyben hat kilométer hosszan kanyargó erdei kerékpárutat. Az előzményekről és a jövőről a HM Verga Veszprémi Erdőgazdaság vezérigazgatóját, Tekerdi Győzőt kérdeztük.

– Mekkora összegű volt a beruházás, és mit tudtak abból megvalósítani?

– Nettó hatmillió forintba került a „Jövő a kezünkben van” közjóléti beruházásból. A keretből hat kilométer hosszan alakítottuk ki a kerékpárutat. Három esőbeállót készítettünk, tűzrakó helyek létesültek, továbbá padokat és információs táblákat tettünk ki.

– Ez egyedi, szigetszerű túraszakasz, avagy csatlakozik már meglévőkhöz?

– Nincs ma már értelme annak, hogy szigetszerű szakaszokat alakítsunk ki. Régi elképzelésünk, hogy hálózatszerűen fejlődjenek a túravonalak. Erre van igény, a pályázatok is ezt támogatják. Így gondolkodnak a környékbeliek is.

– Egy ideje jelen van már a XXI. század technikája az erdőkben is. Felveszi a kesztyűt a Verga is?

– Felvettük. Tavasztól már az internetes segédeszközökkel is túrázhatnak, kerékpározhatnak az erdőjárók, miközben

A VERGA igazgatója büszke a fejlesztésekre

nem kell lemondaniuk a technika áldásairól. Okos telefonokon, navigációs készülékeken ott leszünk túraútvonalakkal, programokkal stb.

– Hogyan lehet eljutni – immáron a 8-as főút alatti biztonságos átkeléssel a Tekeres-völgybe?

– Egyszerűsítsünk: induljunk el a völgyhíd alatti parkolóból. Első körben a Betekints-völgyet érdemes bejárni, s a Séd partján, a piros turistajelzésen

folymatni utunkat. A Laczkó-forrás lehet az első pihenőhely, a veszprémiek és turisták kedvelt pihenőhelye. Tiszta, egészséges vizet tudunk itt kulacsainkba tölteni. Innen továbbhaladva a piros jelzés mentén érünk el az ön által is említett 8-as főúti kereszteződéshez. Régen át kellett tolni a biciklit az úton, ma az út alatt mehetünk át kényelmesen. A túloldali emelkedő után térjünk jobbra, még mindig a piros jelzés mentén. Egy kicsit kopár részen haladunk egy ideig, de a Bakony irányába szép a kilátás. A piros kereszt turistaút vezet be az erdőbe, innen érünk be a Tekeres-völgybe. A táblák kellően informálnak mindenkit, nem lehet eltévedni. Megjegyzem, nemcsak kerékpárosok, de lovasok és gyalogosok is használhatják. Nem nehéz terep, kezdőknek is ajánlom.

– Úgy alakult, hogy a Nemesvámos–Veszprém kerékpárút átadásával egy időben jutottak önök is finisbe. Együtt is ünnepeltek?

– Igen a projektzáró rendezvényen dr. Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes, Porga Gyula, Veszprém polgármestere, Sövényházi Balázs, Nemesvámos polgármestere velem együtt avathatták az új szakaszt, melyről nagyon reméljük, hogy megóvják, megszeretik a turisták.

ZATKALIK

Pihenőhelyeket is kialakítottak a túraútvonalon

Testületi döntések Nemesvámoson

2013. augusztus 26. napján a képviselő-testület határozatot hozott a Nemesvámos belterületi csapadékvíz elvezetésének megvalósulásával összefüggésben a közbeszerzési eljárás megindításáról, valamint megvitatták a Nemesvámos és Veszprém közötti kerékpárút mentén található gallyak aprítékolására vonatkozó árajánlatot, és döntést hoztak arról, hogy a feladattal a Bio Energia Bank Kft.-t (8200 Veszprém, Szilfa u. 11/A.) bízzák meg.

Nemesvámos Község Önkormányzatának képviselő-testülete a **2013. szeptember 11-i** ülésen az önkormányzat 2013. évi költségvetése végrehajtásának I. félévi helyzetéről szóló beszámolót elfogadta, valamint döntést hozott a multifunkcionális szabadidőpark kiépítése (II. ütem - facsetete telepítés) tárgyú közbeszerzési eljárás megindításáról. Megvitatták továbbá a Petőfi Sándor Általános Iskolában a nem kötelező jellegű foglalkozásokra vonatkozó szerződés-tervezeteket (angol nyelv oktatása, a néptánc tanítás, diáksportként dzsúdó oktatás).

2013. szeptember 23-án a testület rendkívüli ülést tartott annak kapcsán, hogy a Nemesvámos belterületi csapadékvíz elvezetésének fejlesztése tárgyú projekt közbeszerzési eljárásának nyertesére vonatkozó döntést meghozzák. Eszerint a kivitelezési munkákat a VPP Nemesvámos Konzorcium (Via Vomito Kft.-t, Punk-Víz Kft., Pápakörnyéki Vízitársulat) végzi majd el. A konzorcium a bírálati szempont alapján a legkedvezőbb ajánlatot adta 149.757.881 Ft + áfa Ft összegben, melyhez az önkormányzat a pályázat elszámolása során kb. 140 millió Ft támogatást kap majd.

Az ülésen a képviselő-testület ING a Gyermekegészségügyért Alapítvány (1068 Budapest, Dózsa Gy. út 84/B.) gyermek-egészségügyi eszközök beszerzésének támogatására vonatkozó pályázatához maximum 150 E Ft összegű önerő biztosításáról döntött.

2013. szeptember 25. napján megtartott ülésen módosították az önkor-

mányzat 2013. évi költségvetését, megalkották a helyi termelői piac tartásának rendjéről szóló önkormányzati rendelet, az önkormányzat jelképeiről szóló önkormányzati rendeletet, valamint az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatát. Döntés született továbbá a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2014. évi fordulójához történő csatlakozásról, valamint a „Nemesvámos belterületi

csapadékvíz elvezetésének fejlesztése” című pályázathoz kapcsolódó projektmenedzseri feladatok ellátására vonatkozó megbízásról is. Határozatot hoztak a Nemesvámos–Tótvázsony–Nagyvázsony közötti kerékpárút megvalósításának céljából pályázat beadásáról. Az előzetes elképzelések szerint Nemesvámoson a Pap István utcától épülhetne meg a kerékpárút, amely Tótvázsonyon biztosan folytatódna, míg Nagyvázsony, Mencshely és Barnag településeket esetlegesen érintené. Ezen projekthez kapcsolódóan a tervezés vonatkozásában döntöttek a közbeszerzési eljárás megindításáról is. Az ülésen határozatban fogadták el az idei közmeghallgatás időpontját, melyre 2013. november 13-án 17.00 órakor kerül sor.

2013. október 2-án döntést hoztak a ravatalozó épületének külső falára készített emléktábla elhelyezéséről „Nemesvámos halottainak emlékére” felirattal. A multifunkcionális szabadidőpark kiépítése (II. ütem - facsetete telepítés) tárgyú közbeszerzési eljárás nyerteséről is döntés született. A nyertes ajánlattevő a Garden Force Kft. 3.564.284 Ft + áfa összegű

ajánlatával. A projekt megvalósításához az önkormányzat az Alcoa Alapítvány támogatását is felhasználta.

A Nemesvámos és Nagyvázsony közötti kerékpárút tervdokumentációjának elkészítése tárgyú közbeszerzési eljárás nyertesére vonatkozóan **2013. október 14-én** a testület határozatban fogadta el a legkedvezőbb ajánlatot tevő, Fehérvári és Fekete Kft. 19.800 E Ft összegű ajánlatát. A „Nemesvámos belterületi csapadékvíz elvezetésének fejlesztése” című pályázathoz kapcsolódó nyilvánosság biztosításának feladat-ellátásával a képviselő-testület a legkedvezőbb ajánlatot adó Bakony–Balaton Média Kft. megbízásáról döntött bruttó 812 800 Ft összegű vállalkozási díj ellenében. Míg a pályázat jogi szolgáltatásainak ellátásával a Dr. Ferencz Ügyvédi Iroda kapott megbízást. Az ülésen az önkormányzati tulajdonú, 0112/56 hrsz.-ú külterületi ingatlanon

illegálisan elhelyezett kommunális hulladék elszállításáról is döntöttek, mely az önkormányzatot bruttó 200 000 Ft-tal terhelte meg.

A jegyzőkönyvek teljes tartalma a www.nemesvamos.hu oldalon olvasható.

A civil szervezetek támogatásának rendjéről szóló 12/2010. (XII. 16.) rendelet 8. §-a szerinti tájékoztatás a Nemesvámoson működő civil szervezetek 2013. évi támogatásáról

A Defekt Vámosi Motoros Egyesület részére Nemesvámos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az idei évben 110.000 Ft összegű támogatást biztosít. A támogatás rock-koncertek, motoros események szervezésével kapcsolatos kiadásokra, valamint az egyesületi egyen-pólók és pulóverek vásárlására, az egyesület logójának tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos kiadásokra fordítható.

Nemesvámos, 2013. október 28.
Sövényházi Balázs, polgármester

FIRTIL MÁRTA

Új szabadalommal a műanyag hulladék ellen

Akárhogy is nézzük, a világnak nem sikerült még megbirkóznia a hulladékkal. Az erőfeszítések óriásiak, számos részeredmény is születik, de az áttörés még messze van. Vagy talán mégsem? A nemesvámosi Jager Csoport szabadalma nagyot lendíthet a műanyag feldolgozásán. Ám a „holnap” még odébb van... Hogy mennyire odébb, arra a cégtulajdonos, Csatári László adja meg a választ.

Utolsó simítások a vámosi üzemben

– Az idők még emlékeznek az első műanyagra, a „bakelit”-re. A századelőn még ritkaság volt, mára szinte minden pótolható valamilyen műanyaggal. Csakhogy ezekből előbb-utóbb hulladék lesz. Valóban olyan nagy gondot jelent a műanyag?

– Így van, és mert maguktól nem bomlanak le, meg kell keresni azokat a megoldásokat, amelyek feldolgozhatóvá teszik a műanyagokat. Minthogy számos fajtájuk létezik, bonyolult az újrahasznosításuk. Az egyik legismertebb a műanyag palack, amiből naponta milliószám vásárolunk, aztán kidobunk. Ha elégetjük, káros füstgázok keletkeznek, ha vegyileg dolgozzuk fel, ott marad a káros anyag. De még akkor is, ha csak kimossuk ezeket, hiszen a mosószerek, oldatok is károsak. Ha csak „ledaráljuk”, még mindig megmarad. Fel kell, kellene használni.

– Nincsenek felhasználási technológiák?

– Vannak, de nem mindegyik tökéletes. Az eredmény is műanyag lesz! Ilyen

Csatári úr az új elemeket mutatja

például a műanyag alapú zokni. Párszor viseli, aztán dobhatja ki.

– Önök mit dolgoztak ki?

– Cégünk 4-5 éve foglalkozik a műanyagok újrahasznosításával. Minthogy kapcsolószekrényeket, különféle műanyag dobozokat gyártunk igen széles

ként ez év júniusától kül- és belföldön bejegyezték szabadalmunkat. A részletekbe több ok miatt nem kívánok belemenni, de annyit elárulhatok, hogy a kezemben tartott elem eldobható pelenkát és PET-palackot, háztartási fóliát is tartalmaz, s a gyártás során nem keletkezett szennyező, illetve szennyezett anyag. Úgynevezett „másodlagos hulladék” sem keletkezett. Az előállítás során színtől, mérettől, kupaktól, címkétől függetlenül készültek a mintadarabok.

– Egy ilyen jellegű technológia hátteret is, méghozzá tudományos szintű hátteret is megkövetel. Önök is bevonták a tudományt?

– Természetesen. Évek óta kitűnő kapcsolatot ápolunk a budapesti Műszaki Egyetemmel. „Zöld laborjuk” volt a helyszíne a teszteknek, méréseknek. Külsős szakembereket is bevontunk, illetve saját gárdánk is elkötelezetten dolgozik.

– Mekkora az érdeklődés a szabadalmuk iránt?

– Kül- és belföldön óriási. Mi azt szeretnénk, ha a magyar gazdaságot tudnánk gyarapítani. Komoly üzleti lehetőség van a műanyag újrahasznosításában, mi magunk is készülünk erre törekszünk egy új üzem létesítésével. Azonban ne feledjük:

Folyamatosan fejlesztik a gépparkot

felhasználói palettának, nálunk is jócskán keletkezik hulladék. Le kell szögezni: minden ipari cég hulladéktermelő is egyben. Csakhogy a mi célunk: tisztább környezetet hagyni, mint amit kaptunk. Mintegy másfél éve egy, az eddigiektől teljesen eltérő technológiát dolgoztunk ki. Sikeres próbálkozásainkat sikeres kísérletek követték, melynek eredménye-

egymásra épülésben kell gondolkodni. Legyen a hulladékválogatóra telepíthető a feldolgozó, de a feldolgozó is hozzon létre eladható terméket. Munkahelyeket lehet teremteni, együtt kell működni a magyar gazdasággal. Így a valóságos vetés valóságos aratáshoz vezethet.

Kép és szöveg: ZATKALIK

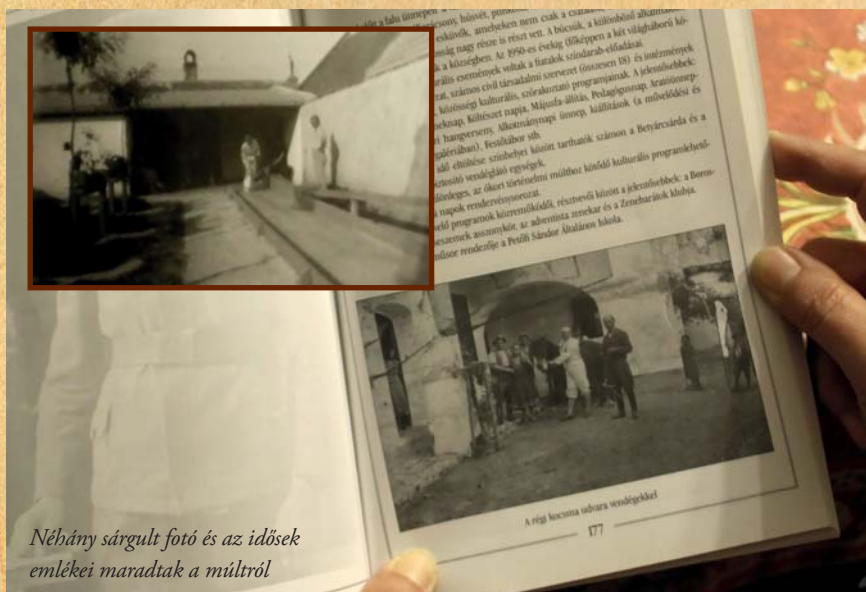
Kocsmáélet a háború előtt – de hova lett a boltív?

Steininger Tóni bácsi és felesége, Vilma néni olyanok, mint egy élő lexikon, nemesvámosi igazi krónikásai. Mindaz a régmúlt, amiről ők legyintve azt mondják, mintha csak tegnap lett volna – s összemosolyognak – rég a feledésbe merült. Ilyen az első vámosi korcsma története is, mely a szórakozás, a közösségi élet igazi színtere volt a háború előtt.

Ma már csak megsárgult régi fényképeken és az idős emberek emlékezetében él az Arany Sas elődje, az első közösségi vámosi kocma, a pünkösdi, vagy húsvéti bálók, a májusfa kitáncolások, s kocma mögötti kuglipálya.

Évtizedekkel ezelőtt, még mielőtt kitört a háború, talán a falun belüli vallási ellentét miatt is tudott igazi közösségi tér lenni a közbirtokosság saját kocsmája. Az egyetlen hely, ahol a katolikus és református fiatalok együtt szórakozhattak. Hány, de hány későbbi, úgymond vegyes házasság első szerelmes pillantásait őrizhetik az ódon falak...

„Szép sorban álltak egymás mellett a jégverem, a csendőrpihenő, a hentes üzlet és a kocma. Mögötte pedig a kuglipálya. A használatáért pinka pénzzel kellett fizetni a kocsmárosnak. Csak akkor adta oda a bábukat, meg a golyót” – mesélte Tóni bácsi, akit, mivel a kuglipályára

ban pedig a hónap minden vasárnapján. Mivel a katolikus házaknál tartott összejövetelekre, bálókra református csak három kíséreléssel mehetett be – s ez persze fordítva is így volt – felértékelődött a kocma, ahol nem válogattak, vagyis csak kor alapján. „6.-8.-osztályosnál fiatalabbat, ahogy néha engem is, sokszor kiséprűzték” – emlékezett kacagva Vilma néni, aki bár egyértelműen nem mondja ki, mosolyából sejteni, az első közös táncát, talán épp itt, a közbirtokossági kocsmában járta mai férjével, Tóni bácsival.

a lánynak a családja állta, akinek a májusfát állították” – emlékezett Steinger Antal. „De nem olyanok voltak ám a bálók, mint manapság, hogy késő este kezdődtek. Amikor mentünk haza a templomból, a reformátusok az istentiszteletről, a katolikusok meg a liturgiáról, a legények már ott álltak a kocma előtt, tessékelték be a lányokat. Kezdődött a tánc, a mulatozás. Kint az udvaron. Aztán, ha eleredt az eső, bementünk a kocsmába” – jegyezte meg Vilma néni.

Az első ivó, nem csak a bálókról és a kuglipályáról volt nevezetes. Hétvégeken itt tartották a teaestéket, ahol beszélgetni, ismerkedni lehetett. A húst pedig nyaranta, a kocsmánál lévő, jó 8 méter mély jégveremben tárolták, hogy meg ne romoljon. A rozsszalmával bélelt, nádtetős verembe a Balatonról hoztak jeget, ha pedig nem volt, hát havat. S a nád a hideget egész nyáron megtartotta. Édesapám, aki hentes is volt, ide tette nyáron a birkahúst, miután az állatokat egy héten keresztül hazahajtotta Lajoskomáromból” – árulta el Tóni bácsi. A birkahúst a vámosiak nagyon szerették. Ezért is hívták annak idején a települést birkás falunak. De ez már egy következő történet.

A harvtanas években az addig község tulajdonában lévő kocma az ÁFESZ birtokába került, akkor jelentősen át is alakították az épületet. A boltívnek, mely a régi kocma szimbóluma volt, nyoma veszett.

FÜSSY ANGÉLA

szigorúan csak felnőttek mehettek be, gyakran kiséprűzték, ha zsenge kora ellenére bemelegkedett akár csak leskelődni is. Nem volt ez másként a bálókkal sem. Akkoriban, az ötvenes évek előtt még minden nagy ünnepen bált ültek, május-

„Minden nagy ünnepen, húsvétkor, pünkösdkor, szilveszterkor és újévkor is bált volt. Májusban pedig minden vasárnap. A kocma előtt májusfát állítottak, amit kitáncoltak a lányok. Belépőt akkor nem kellett fizetni, sőt a többiek italát is annak

A szüretet és az újbort ünnepeltük

Októberben a már hagyományos felvonulással, kulturális programokkal és új elemként madárijesztő-készítő versennyel léptünk át az ősze Nemsvámoson – ünnepeltük a szüretet és természetesen a kiválóan ígérkező újbort.

A jelmezbe bújt, vidám, mulatozó tömeg gyalog és lovas kocsin vonult végig a már megszokott útvonalon. Mindazok, akik otthon maradtak, a kapukban állva várták az ünneplőket, akik borral, pogácsával és süteménnyel kínáltak mindenit. A „megállóknál” a Lencseszemek Aszszonykör és a Sári és Barátai szórakoztatta

a közönséget. A felvonulást követően a majdani közösségi park területén felállított rendezvénysátorban késő estig tartott a mulatság. Dekorációként szolgáltak azok a madárijesztők, melyeket az önkormányzat felhívására készítettek az óvónők, valamint a Római utca lakói.

FÜSSY ANGÉLA

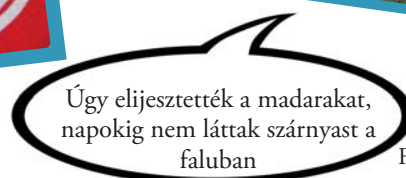

Menetel a tömeg, élén a szőlőkosárvivőkkel. Mások kosarába pogácsa került

Cserkészek és apácák, ki jelmezben, ki csak magát adta...

Nemesvámoson találkoztak a megye nyugdíjasai

Nemesvámoson rendezte meg hagyományos éves gáláját az nyugdíjas klubok és idősök „Élet az Éveknek” Országos Szövetségének Veszprém Megyei Szervezete. Tizenhat település 224 fellépője egész nap szórakoztatta a megjelenteket. A rendezvény résztvevőinek Sövényházi Balázs polgármester és Nagy Gábor önkormányzati képviselő 300 adag paprikás krumplit ajánlott fel, melyet saját kezűleg készítettek el 100 kiló krumpli, 20 kiló lecsókolbász és 10 kiló hagyma felhasználásával.

A „Élet az Éveknek” Veszprém szervezetének elnöksége a tagság legjobb produkcióit, mintegy 22 csoportot választott ki, hogy saját produkcióikkal fellépjenek a megyei gálán. Paulics István, a szövetség megyei elnöke megnyitóbeszédében hangsúlyozta, a nyugdíjasok műsora igazi értéket kíván közvetíteni. S hogy ez

A Borostyán Népdalkör bakonyi dalsokra nyitotta meg a gálát

mennyire így van, mi sem mutatja jobban, mint hogy a helyi polgármester és képviselőtársa megtisztelt a fellépőket azal, hogy vállalták a vendéglátó szerepét,

és saját maguk főznek a meghívottakra. A rendezvény szervezését és lebonyolítását az idén 15 éves jubileumát ünneplő nemesvámosi Borostyán Népdalkör vállalta magára. Munkájukat nem kevesebb, mint 35 nemesvámosi önkéntes segítette. A vámosi asszonyok például tucatnyi különböző féle saját készítésű édességet, süteményt ajánlottak fel.

Ajka, Alsóörs, Balatonfüred, Balatonfűzfő, Berhida, Felsőörs, Gyulafürdő, Nemesvámos, Noszlop, Pápa, Pétfürdő, Szentgál, Veszprém és Vörösbereány nyugdíjas klubjainak csoportjai az egésznapos gálán többek között verseket, népdalokat, néptáncsokrokat, operetta részleteket és szólóénekeket adtak elő.

Nemesvámost a Borostyán Népdalkör mellett, akik bakonyi dalokat adtak elő, Kövesi Sándorné és a Nyugdíjas Klub is képviselte. Tőlük Kányádi Sándor Nagyanyó kenyér című versét hallhatta a közönség.

FÜSSY ANGÉLA

Sövényházi Balázs polgármester és Nagy Gábor 300 adag paprikáskrumplit főzözz a vendégeknek

A megye nyugdíjasai megtöltötték a nemesvámosi sportsarnokot

Készül Nemesvámos települési értéktára

Nemesvámos képviselő-testülete úgy döntött, hogy élve a hungarikum törvény adta lehetőséggel, létrehozza a települési értéktárat. A település honlapjáról letölthető, vagy a hivatalban hozzáférhető adatapon bárki javasolhat jellegzetes, sajátos nemesvámosi értéket az települési értéktárba. Az ajánlásokról az értéktár bizottság dönt, melynek elnöke, Mustos István alpolgármester.

Bizottságnak, illetve a Hungarikum Bizottságnak.

A hungarikum törvény, melyet 2012-ben fogadott el az Országgyűlés, mérföldkő a nemzeti értékek védelme történetében. A jogszabály és annak végrehajtási rendelete piramisrendszerbe állítja a hungarikumokat, a nemzeti értékeket, a megyei, térségi és települési értékeket, továbbá a határon túli magyar értékeket. A törvény úgy fogalmaz, hogy

Pannon Térség Fejlődéséért Alapítvány által életre hívott értékőr programban a nemesvámosi fiatalok már több helyi értéket feldolgoztak, dokumentáltak. Ezeket szinte csak be kell emelni a települési értéktárba. „Azt szeretnénk, ha mindenkit megmozgatna ez a lehetőség, a fiatalokat és azokat az idősebb lakóit a falunak, akik még birtokában vannak annak a tudásnak, a múlt ismeretének, melyből táplálkozhatunk” – fogalmazott a Települési Értéktár Bizottság tagja. Hozzátette, egyelőre arról született döntés, hogy az összegyűjtött értékeket leltárba veszik, és megőrzik addig, míg nincs a kiállításához megfelelő épület. A távlati cél azonban az, hogy Nemesvámosnak olyan saját tárháza legyen, mely egyben a helyi értékek gyűjtő és bemutató helye. Az erre a célra megfelelő épületet már keresi az önkormányzat. Több lehetőség is felmerült.

Marosi Istvánné Klári számára fontosak a hagyományok

Az önkormányzati képviselők októberben választották meg a bizottság tagjait, Mustos Istvánt, Nagy Gábort, Kövesi Sándort, Véghné Koltay Ágort és Marosi Istvánnét. A bizottság feladata, hogy koordinálja a településen az értékgyűjtést, és döntsön arról, mi kerülhet a települési értéktárba, s ezentúl melyek azok az értékek, melyek túlmutatnak Nemesvámoson, s akár a megye, vagy Magyarország értékei lehetnek. Ezen javaslatokat felterjesztik a Veszprém Megyei Értéktár

minden önkormányzat önként vállalt feladatként hozhatja létre saját értéktárát. Az értékek gyűjtéséhez a kormányzat nem csak forrást, hanem módszertani segítséget is nyújt.

Marosi Istvánné népművelő hosszú évek óta szíven viseli a nemesvámosi sajátosságok és hagyományok továbbörökítését. Most a Nemesvámosi Értéktár Bizottság tagjaként fogja össze és segíti a gyűjtőmunkát a településen. Marosiné Klári azt mondja, rendkívül pozitívak a tapasztalataik, hiszen a

A grillázs, vagy pörkölttorta Nemesvámos egyik jellegzetes értéke

Arra a kérdésre, hogy melyek azok az értékek, melyet Nemesvámos akár a megyei vagy a Magyar Értéktárba is felterjeszthetne, Marosi Istvánné szinte gondolkodás nélkül felelt: hát a lencse és pörkölt torta.

FÜSSY ANGÉLA

Felhívás!

Nemesvámos Önkormányzatának Képviselő-testülete a 1472/2013. (VI.10) számú határozatával Települési Értéktár létrehozásáról döntött. A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (továbbiakban: törvény) alapján a települési ér-

téktár létrehozásával és annak gondozásával kapcsolatos döntési jogosítvánnyal a képviselő-testület a Települési Értéktár Bizottságot (továbbiakban: Bizottság) ruházta fel. A Települési Értéktár Nemesvámos területén fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény lesz.

Jelenleg még üres az Értéktárunk, töltsük meg közösen tartalommal!

Ezúton szeretnénk tájékoztatást adni arról, hogy milyen eljárás alapján kerülhet be egy nemzeti érték a települési értéktárba. Elérhető a www.nemesvamos.hu honlapon.

Az októberi forradalmat ünnepeltük

A Petőfi Sándor Általános Iskolai diákjainak, valamint a nemesvámosi cserkészek közreműködésével emlékeztünk 1956. október 23-ra, a magyarok szabadságért folytatott véres, ám dicsőséges forradalmára. A színvonalas irodalmi műsort, melyben megelevenedtek a történelmi események, s mely felidézte a forradalom legszemélyesebb pillanatait, Lang Rudolf előadóművész állította össze. A megemlékező tömeg a művelődési háztól együtt vonult a kopjafához, ahol több mint százán gyűjtottak a gyertyát mindazokért, akik életüket adták a szabadságért.

A nemesvámosi kultúrházban tartott rendezvényen többek közt Ady Endre, Illyés Gyula versein, a Kormorán dalain keresztül elevenedtek meg az 57 évvel

Az általános iskolások műsorát Lang Rudolf és Berzeviczi Zoltán művészek előadása színesítette

A cserkészek vezetője Gere Dávid Márk plébános tiszteletbeli cserkészzé avatta és megajándékozta a polgármestert

retet az áldozatban, a hazáért és a közösségért tett jócselekedetekben mutatkozik meg” – mondta Gere Dávid Márk. Ezzel is kiemelve, mennyire fontos a minden napokban az a munka és szolgálat, amit a fiatal cserkészek vállalnak. A plébános a rendezvényen köszönetet mondva a támogatásért, tiszteletbeli cserkészcsapat taggá avatta Sövényházi Balázs polgármestert, aki a cím mellé cserkészfelszerelést is kapott ajándékba.

A kulturális műsort követően az ünnepelő tömeg a cserkészek felvezetésével vonult a kopjafához, ahol Lang Rudolf szavalata mellett lobbantak fel az emlékezés mécsesei.

Kép és szöveg: FÜSSY ANGÉLA

Az önkormányzat nevében Sövényházi Balázs polgármester és Mustos István alpolgármester koszorúzott

ezelőtti forradalmi események. A Szabadság, szerelem című magyar film mozgó képkockái csak még előbbé tették a jeleneteket, melyeket a Petőfi Sándor Általános Iskola diákjaira osztott ki a műsor szerkesztője. Gere Dávid Márk plébános és a Csillagösvény Cserkészcsapat közös énekléssel és imádsággal emlékezett a forradalomra. A plébános beszédében arra emlékezett, gyermekként az ő édesapja hogyan élte át az eseményeket. Mit jelentett a forradalom egy gyermeknek, akinek először talán csak az tűnt fel, hogy nem kell iskolába, templomba menni. S kérdésére miként magyarázta el neki az ő édesapja, mi is az a szabadság, és mit jelent a hazaszeretet. „Nem kell és nem is lehet mindig harcolva, az életünket kockáztatva szeretni a hazát. A hazasze-

Az emlékezők gyertyákat gyűjtöttek a kopjafánál

Évkezdés a Csillagvirág Óvodában

A nyári szünet után az óvodába érkező gyermekek örömmel vették birtokba a szépen felújított csoportszobákat. Az új kisgyermekek befogadására igény és szükség szerinti befogadási időt biztosítottunk. Ölbeli játékokkal, mondókákkal, dalokkal segítettük a gyermekek beszoktatását.

Óvodánkban már hagyománnyá vált a Mihály-napi vásár, az ezzel a nappal kapcsolatos népszokások felelevenítése. Az idén a fazekasság, mint népi

Az óvó nénik maguk készítették és árulják a vásárfiát

kismesterség volt a délutánunk motorja. E téma köré rendeztük az óvoda díszítését. Az óvoda udvarán állt a falubéli konyha, köcsögfa, szöttesek, régi használati tárgyak. A gyerekek öröme egy fazekasmester is velünk tartott. Az ügyes kezű gyerekek szebbnél szebb tárgyakat korongozhattak. Az óvó nénik egész nyáron izgalommal készítették a vásárfiákat. Különleges kézműves termékek (zokniló, waldorf-baba, gyerekek által festett kis táskák, levendulazsákok), lekvárok (borlekvárok, levendulás őszibarack, körte), szörpök (menta, rózsza, citromfű, levendula) kerültek ki a kezeik közül. Köszönjük a szülőknek a házi készítésű szappanokat, sajtokat, lekvárokat, és a finomabbnál finomabb süteményeket. Támogatóinknak, az Ízlelő dolgozóinak a finom rétest, a Musti Pékségnek a pereceket. Nagycsoportosaink versekkel, kikiáltókkal, dalokkal, népdalokkal, mondókákkal készültek.

Új épülettel bővült a Waldorf iskola

Idén szeptemberben 8 általános iskolai és 3 gimnáziumi osztállyal kezdődött a tanév a Waldorf Iskolában. Az eddig használt épületekben a 11 osztály elhelyezésére már nem volt lehetőség, így új tantermet kellett kialakítani. Ebben nyújtott segítséget az iskolának egy befektetői csoport, melynek tagjai a Kossuth u. 7. szám alatti egykori vályogház helyén saját beruházásban felépítették egy kétszintes épületet, melynek földszintjén két tanterem kialakítására nyílt lehetőség. A három hónap alatt elkészült, korszerű, energiatakarékos épületet a Waldorf Iskola hosszú távon kívánja bérelni a tulajdonosoktól.

Az új épület ünnepélyes átadására novemberben, az iskolában hagyományos Márton ünnepkor kerül sor.

Őszi-téli programok a Waldorf Iskolában

András-napi forgatag

2013. november 30. szombat 15 órától András-napi vásár az iskolában, a Pajta Szálló előtti téren.

Kézműves termékek, házi termékek, gyermekek által készített vásárfiák mellett színes gyermekprogramok várják az érdeklődőket.

Családi Táncház: magyar néptánc tanítás

November 23. szombat 15 - 16.30 óra - helyszín: Euritmia terem (Kossuth L. u. Posta mellett).

Duna-vidéki táncdialektusból Kisalföld tánckincsével ismerkedhetnek meg a résztvevők. Népi játékokat, népdalokat, polgári táncokat, ügyességi táncokat és természetesen a lassú- és friss csárdás alapjait sajátíthatják el az érdeklődők. Tánctanár: Dékmárné Forgács Zsuzsanna és Kreutz Károly. Érdeklődni lehet: 06-70/315-9739

Rendszeres programok hetente

Kedd - TÁNCÓRA 9 éves kortól 15-16 óra között Turós-Máté Kinga diplomás balettmester vezetésével

Próbaórán való részvétel lehetséges. Érdeklődni lehet: 06-30/602-4142.

Csüti-törtök - Kosárfonó tanfolyam 16.00-18.00 között - Polyánszky Emőke kosárfonó mester. Érdeklődni lehet: 20/470-2552

A programok nyitottak, várunk minden érdeklődőt a gyermek és felnőtt foglalkozásainkra.

Az óvó nénik „Ilók és Mihók” c. vásári komédiája nagy tetszést aratott a gyermekek és a szülők közt egyaránt. Bácsi Gabriella néptánc-oktató felelevenítette a Mihály-napi hagyomány eredetét, és táncházat tartott. Kicsik és nagyok rophattak együtt a táncot. Az óvoda dolgozói lelkesen kínálták az asztalokra kihelyezett portékákat. Nagy sikere volt a helyben sült lángosnak, és természetesen a szomjoltóknak is. Az óvoda udvarán népi játékok várták a vendégeket.

Az idők világnapja alkalmából a nagycsoportosok dalos játékokkal, táncsal, verssel kedveskedtek a szépkorúaknak. Az óvodások lelkesen és szeretettel készültek az alkalomra, hogy

örömet szerezhessenek a nagyszülőknek, dédszülőknek.

A faluban hagyományosan megtartott szüreti mulatságon is részt vettek óvodapedagógusaink. Népi játékkal (diótörő ágyú) várták a gyerekeket, hiszen jól tudják, mivel csúszhatnak mosolyt a gyerekek arcára.

Óvodánk csatlakozott a „Gondolkodj egészségesen!” országos egészségnevelő programhoz. Az alapítvány gyermek, család és szakmai programokat szervez a gyermekek egészségnevelése érdekében. Fontos témái: az egészséges táplálkozás, a mozgás és a mindennapi mese fontossága. Óvodánkban is, mint az ország 1300 óvodájában, november végén tartjuk a „Gondolkodj egészségesen!” napot.

A nemesvámosi Petőfi Sándor Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola őszi hírei

Jakab-hegyi túra: „A Mecsek Házánál megismerkedtünk a túravezetőinkkel. Rövid beszélgetés után a Jakab-hegy felé vettük az irányt. Erdei sétánk közben Ildivel és Domival nagyon sok gombát szedtünk, miközben jól éreztük magunkat.” „Sajnos a gombát a túránk végén el kellett dobnunk, amit sajnáltunk.” „A tóparti pihenőnél jólesett megpiheneni.” „Másnap izomlázra ébredtem.”

Sárkány túra: „A témát a Mecsek sárkányai szolgáltatták. Több kutató és forrást is megnéztünk. Nekem legjobban a Sárkány-forrás tetszett. Ennek csak akkor van vize, ha az alatta élő szörnyeteg fürdik. Ilyenkor ugyanis kicsap a víz.” „Hozzáteszem: egy kicsit veszélyes helyeken jártunk, és nehezen megjárható utakon mentünk.”

Sárkányhajózás: „Elmondták, hogyan kell evezni, meg is mutatták. Tíz csoportokba rendeződtünk, kaptunk egy-egy evezőt, mentőmellényt; majd óvatosan beszálltunk a két sárkányhajóba. Persze, aki akart, potyautasként is jöhetett.” „Felejthetetlenül hatalmas élmény volt.”

Éjszakai bátorságpróba: „Inkább katonai kiképzésnek lehetett volna nevezni, mint bátorságpróbának.” „Az első feladat háló alatti kúszás volt és mocsárjárás; a második lajhármászás; a harmadik lövészet volt a vaksötétben. Visszaérve a bázisra csurom egy sáros csizmában és kómás fejjel ültem le.”

Barlangászat. „Úgy mentem oda, hogy semmi kincsért le nem mennék. Aztán szerencsémre meghozták a bátorságom. Overállban, lámpával ellátott sisakban kúsztunk- másztunk a szűk folyosókon. Gyönyörű cseppköveket láttunk, amelyeket nem volt szabad megfogni. Mutattak egy denevércsontvázat is.” „Csokit is kaptunk. Én még sosem ettem barlangban csokit.”

Malom Múzeum: „Egy bácsi beszélt a lisztkészítéséről, megmutatta a malom működését. Az ottani büfében mindenki kapott valami finomságot, amit helyben el is rácságtunk.”

Pécs - Zsolnay Kulturális Negyed: „Megnéztünk egy nagyon klassz vetítést a bolygókról.” „Érdekes volt, mindenkinek tetszett.” „Egy cukorkabolt látványműhelyében megnézhattuk, hogyan készül az epres finomság. Egy talkában

kóstolót is kaptunk. Bőségesen bevásároltunk az útra.”

Rajzórán is szeretjük a természetet

A HM Verga Veszprémi Erdőgazdaság Zrt. Által kiírt „Az őszi erdő” elnevezésű rajzpályázatra harminchat tanulónk küldött rajzot, akiket az Erdőgazdaság a nagyszerű alkotásukért jutalmazott. A legjobb rajzok alkotói és szülei pedig meghívást kaptak „A jövő a kezünkben van” című közjóléti beruházások keretében rendezett, felemelően ünnepélyes eredményhirdetésre, ahol felejthetetlen vendéglátásban is részesültek.

Reptéren jártunk...

„Iskolák napja a Bázisrepülőtéren, HAW-MH PBRT” elnevezésű rendezvényen vettek részt második és harmadik osztályos tanulóink 2013. október 10-én, Pápan. A C-17-es Globemaster típusú szállító repülőgép mellett megismerkedhettek többek között a tűzseréssz robottal, a reptéri tűzoltó gépjárművekkel és a

A 22. alkalommal rendezett kupán ezúttal is több száz diák vett részt. Egyéniben és csapatban is hirdettek győztest.

Iskolánkat 10 tanuló képviselte a versenyen nagyon szép eredménnyel.

Eredmények:

2000 M SÍKFUTÁS

Takács Boglárka 5. o. (9.00) 12. hely

KISLABDAHAJÍTÁS

Varga Dániel 6. o. (37 m) 19. hely
Dávid Benjamin 5. o. (35 m) 24. hely
Szoboszlai Dániel 6. o. (45 m) 3. hely
Szoboszlai Soma 7. o. (57 m) 3. hely
Vida Péter 7. o. (48 m) 7. hely
Kovács Ildikó 7. o. (40 m) 3. hely
Kovács Anita 7. o. (37 m) 15. hely

TÁVOLUGRÁS

Szoboszlai Dániel 6. o. (4 m) 1. hely
Varga Dániel 6. o. (3,75 m) 4. hely
Szoboszlai Soma 7. o. (4,51 m) 2. hely
Vida Péter 7. o. (4,21 m) 5. hely

A petőfi diákok izgalmas napot tölthettek el a pápai bázis repülőtéren

Magyar Honvédségnél rendszeresített kézfegyverekkel. Megcsodálhatták a felújított Mi-24 típusú harchelikoptert, s végignézhettek egy kutyás bemutatót is.

Köztársaság Kupa

A hagyományokhoz híven a Köztársaság Kupa atlétikai versennyel vette kezdetét a diáksport szezon.

A veszprémi önkormányzat támogatásával megvalósuló programban összesen hat versenyszámban mérhették össze erejüket a diákok.

4X100 M FIÚ VÁLTÓ

Szoboszlai Dániel 6.o. (1.01,4) 4. hely
Varga Dániel 6. o.
Németh Ákos 6. o.
Varga Ádám 6. o.

60 M SÍKFUTÁS

Németh Ákos 6. o.
Varga Ádám 6. o.

Büszkék vagyunk rátok!

Gratulálunk!

Nemesvámos legifjabb lakói: újabb fák a Tündérkertben

2013. október 19-én immár második alkalommal ültettünk fát a játszótér melletti szabadidőparkban kialakított „Tündérkert”-ben.

Sövényházi Balázs polgármester és Mustos István alpolgármester köszöntötték a megjelent 6 családot, akik gyermekük érkezését így is emlékezetessé akarták tenni és ezúton a természet szeretetét is továbbadni.

Patkó Bernadett védőnő gyermek születéssel kapcsolatos versekkel tette bensőséggé az eseményt. Elhangzott többek között az alábbi vers is.

Szülők, nagyszülők, nagyobb testvérek és az önkormányzat dolgozói közösen ültették a fákat, gondozásuk, óvásuk azonban a családok feladata lesz.

A fákat névtáblákkal láttuk el.

A gyermekek, akiknek a születése emlékére fát ültettünk:

Bódís Benedek András, Hajगतó Patrik, Harmati Gréta, Kemes Villő Boglárka, Rigó Jázmin Zoé, Szatori Sára.

A családi és vidám hangulatú eseményt koccintással zártuk.

Tündérkertünkben már 12 fa áll és bízunk benne, hogy évről évre gyarapodni fog a számuk.

MAROSI ISTVÁNNÉ

„Bőröd bársony
bársony alabástrom
Körmöd gyöngyház
gyöngyházfényű álom

Hajad puha
puha fényű lágyaság
Füled parány
parányi imádság

Ajkad málna
málnaszínű szírom
Orrod pisze
pisze-puszi cirom

Szemed gyémánt
gyémántos ragyogás
Benne világ
világnyi lobbanás

Léted fátyol
fátyolból szőtt varázs
Jövőd titok
titokzatos parázs

Szívem remeg
remegetti sóhaj
Légy a Remény!
reménységes óhaj

Légy virágunk
Tündöklő violám,
Virágzó kertünk
Bimbónyi kisbabám!”

(Simon Ágnes:
Dalocska újszülött kisbabához)

kifestő

Idilli pásztorélet a Kossuth utcában – állatok és virágok között

Mondhatni, hogy Dávid János már az anyatejjel együtt szopta az állatok szeretetét. Mi más utat választhatott volna egy fiú, aki juhászok és jószágok között nevelkedett, mint a pásztor mesterséget, még ha fordult is fölötte az idő kereke, s ma már ez az élet sem olyan, mint a mesében. Lehetett volna teherautósofőr, mint az édesapa, aki nem akarta követni a családi hagyományt, vagy dolgozhatna a műanyagiparban, mint tette is 8 hónapig, mikor tönkrement a VÁM-TEJ tehenésze, és elveszítette a munkahelyét. De azt gondolom, János másutt nem lenne boldog. Kell neki a friss levegő, a kék ég, a zöld mező, a juhok bégetése és a felesége virágai. No meg egy bicska s egy somvessző. Így teljes az élete.

A két munkakutya már szinte családtag Jánoséknál

tem fel. El sem tudtam volna képzelni az életemet állatok nélkül” – meséli. A fafaragást is még gyermekként leste el egy öreg juhásztól. Ma országsszerte Jánostól rendelik a faragott juhászkampót. Bár egy ilyen díszes bot kifaragása 24-25 munkaórába is telik, volt olyan év, hogy János 57 kampót és még mellé négy szárat is kifaragott. De nem ez az egyetlen szenvedély. Készít mindent, amire csak egy juhásznak szüksége lehet: faragott, díszes szipkát, késtokot nyersbőrből, ostort, ostor nyelet. „Amikor kihajtom az állatokat, semmi dolgom, míg ők legelnek. Fölöttem a tiszta ég – nem cserélném le egy műhelyre” – mondja. Jánostól

megtudom, hogy a juhászkampó legjobb alapanyaga a somfa – ő csak ebből farag. Viszont a somfa csak a Bakonyban terem, és ezt az alföldi juhászok is tudják, már csak ezért is rendelik meg botjukat a nemesvámosi fafaragó juhásztól.

A nemesvámosi juhász fokost is készít

Dávid János ma 51 juhot, 16 kecskét, tyúkokat és dísztyúkokat, néhány néma-kacsát, négy malacot és vagy 10-15 nyulat nevel. Nemrég még csak három volt, csak most születtek a fiak. És persze ott vannak a galambok, akikkel versenyeken országsszerte azt a rengeteg serleget nyerték, melyek most a nappali szekrény sor tetejét díszítik. A két pászorkutya szinte már családtag. János minden léptét árgus szemekkel figyelik. Szolgálgák a ház urát. A férfi azt mondja, az lenne az igazi, ha legalább 180-200 juha lehetne. Abból már meg lehetne élni. „Nehéz ma már az állattartás. Szinte nincs is állat. A faluban is kettőnek van kisebb nyája, ezen kívül 3-4 darab egy-egy háznál” – sóhajtja.

János dédnagyapja, Csizsár Vendel Kövesgyűrűről volt számadó juhász. Nagypapája pedig Jutason és Akliban községi pásztor. „Juhászok és állatok között nőt-

Forró: Nagy Lajos

A bőr késtartó a pásztor nélkülözhetetlen eszköze – saját kezű munka

A baromfi udvar dísz

„Egyszer egy salföldi pászortalálkozón és terelőversenyen jött szembe velem egy pesti ember, meg a kutyája. Már messziről kiszúrtam a botomat. Kérdeztem tőle, megnézhetném-e. No, mesélte büszkén, az Alföldön vette egy nagybajuszú betyártól. Alig akarta elhinni, hogy ezt a botot bizony a vámosi juhász faragta” – meséli egyik legkedvesebb történetét János. Amolyan védjegye a magyar címer. Minden botba, kampóba belefარagja. Így ha egyszer valahol szép, faragott juhászkampóval találkozunk, s a birkák, makkos ágak és virágminták között ott látjuk a koronás magyar címet, biztosan lehetnek benne: azt a kampót a nemesvámosi Dávid János faragta.

FÜSSY ANGÉLA

Szenvedélyükké vált a hegymászás – A Bara házaspár Európa tetején is járt

Némi túlzással azt is mondhatnánk, hogy a Nemesvámoson dolgozó Bara házaspár legkedvesebb tárgya a túrabakancs, legkedvesebb napszaka a hajnal, no meg azt is, hogy többnyire fölfelé néznek. Ők ugyanis szenvedélyes hegymászók, ennél fogva nem a végigaludt éjszaka után indulnak a hegyeknek, hanem jóval napfelkelte előtt. Fölfelé pedig azért néznek, mert ott van valahol havon, jégen, sziklán túl a hőn óhajtott hegycsúcs, amit – ha nem is mindenáron – meg kell hódítani. A két „kemény emberrel” a lapunk olvasói előtt már jól ismert Vitaflóra irodájában beszélgettünk.

– Mint minden szenvedélynek, az önökének is megvan a gyökere valahol. Hol és hogyan kezdték?

– A rendszerváltás előtt az NDK-ban jártunk egyetemre. Ma már kevesen tudják, hogy egykor létezett egy Német Demokratikus Köztársaság, ahol sok magyar diák tanult – kezdi a történetet István –, Éva közgazdaságtant hallgatott, én meg villamosmérnöknek készültem. Akkor tájt csak kedvtelésből sétáltgattunk, túrázgattunk, próbálgattuk a kisebb hegyeket. Hazaérésünk után is megmaradt a természet iránti vágyunk, így aztán hétvégeken nem a diszkót, nem a plázázást választottuk, hanem vagy kerékpároztunk, vagy pedig ízlelgettük a magasságot. Az osztrák hegyek közel vannak, gyakorlatilag egy nap alatt oda-vissza megejthető egy kisebb túra. A nagy hegyekkel Szentmártoni Imre barátunk fertőzött meg minket, nagyon sokat tanultunk tőle a hegymászásról és a sítúrázásról egyaránt.

– Gondolom, nem árt a jó kondíció. Hol készültek fel a hegyekre?

– Tagjai vagyunk a veszprémi Padányi iskolában működő Veszprémi Sportmászó Egyesületnek, ahol Strommer László vezetése alatt edzhetünk, gyakorolhatunk. Ráadásul az épületből ki sem kell tenni a lábunkat, lévén ott egy kitűnő mászófal.

– Szikla vagy hegy?

– Jó kérdés, ugyanis a mászás komplex kategória. Más a hegy- és más a sziklamászás, jóllehet sok a közös vonás. Leegyszerűsítve: a sziklamászó meredek sziklákat mászik meg viszonylag rövidtávon, míg a hegymászó a hegy csúcsára törekszik

sziklán, havon, jégen, sokszor hosszú napokon át.

– Visszatérve a felkészüléshez, edzéshez. Mit tanulnak, ha már egyszer „iskolába járnak”?

– A fizikai erőnlét fejlesztése, a fogások begyakorlása mellett a mentális felkészülés is fontos elem. Magunkra vagyunk utalva, a hegyen nincs alternatívája a tévedésnek. Hatezer méter felett pedig már csak te vagy és a hegy. Kegyetlenül hangzik, de ott már nincs társad. Amúgy, hiszen három gyermekünk is van, ilyenre nem vállalkoznánk.

– Merre jártak, milyen csúcsokat hódítottak meg?

– Összintén szólva, nem szeretjük a hódítás kifejezést, szívesebben mondjuk, hogy feljutunk a csúcsra, ha a hegy azt megengedi. Útjaink többsége Ausztriába vezetett, egyrészt a közelség, másrészt talán a nyelvismeret, meg az ismeretségi kör miatt is. Kedvenc helyünk, „házi hegyünk” a Schneeberg, amely 2075 méteres magasságával még kezdőknek is ajánlható. Persze inkább nyáron. Télen jóval nagyobb kihívás, és megfelelő felszerelés is szükséges hozzá. Ugyanilyen kedvencünk a Dachstein vagy a Grossglockner. De jártunk Szlovéniában, Franciaországban, Korzikán, a Szász-Svájcban is, viszont egyelőre kimaradtak a szlovák és a lengyel hegycsúcsok. Éva idén állt a Matterhorn svájci csúcsán is.

– A gyerekeket sikerült-e megfertőzniük?

– Ők egyelőre csak teremben másznak. Amúgy – vallja Éva – a hegymászás-hoz meg kell „öregedni”. Fegyelem, érettség kell hozzá. Minél feljebb megyünk, annál jobban romlik a teljesítmény, s ha fenn vagy, az írott és íratlan szabályok megszegése tragédiához vezethet.

– Ez vonatkozik a felszerelésre is?

– Mindenre. Kezdvé a felkészüléssel, amelybe az öltözet aprólékos megválasztása éppúgy beletartozik, mint a mászás technikai kellékei, az étel, az ital stb. Nagyon meg kell gondolni, mit teszünk a hátizsákba. 4000 méter fölél 5-6 kilónál nehezebb felszerelést nem szabad vinni, s abba bele kell férnie mindennek.

– A fogyó energiát miképp tudják pótolni?

– Energiazsellel, csokoládéval. Én például a szárított fügét részesítem előnyben, István a csokoládét. Az ital megtré-

fálhatja a kezdő hegymászt, mert a víz belefagyhat a kulacsba, ha nem kerül melegebb helyre. Ez vonatkozik a mobiltelefonra, a navigációra, a fényképezőre. Erős hidegben lemerülhetnek, pedig életmentő szerepük lehet.

– Egy újságíró nem hagyhatja ki a bulváros kérdést: voltak-e már életveszélyben?

– Minden mászásnak megvan a maga veszélye, bennünket a nagyobbak elkerültek, de kisebb karcolások, horzsolások nélkül nem nagyon lehet visszatérni. Az egyik legnagyobb veszélyt a kő jelenti. Aki fölötted jár pár száz méterrel, minden óvatossága ellenére is megrúghat egy követ, amely záporként potyog a sisakunkra. Érdekes, hogy a zergék, hegyi kecskék hatalmas és kiszámíthatatlan kővihart tudnak okozni. A természet is ellenünk fordulhat eső vagy hó, hideg formájában. Visszafordulni időben nem gyávaság, hanem előrelátás.

– Legnagyobb élmény?

– Európa teteje: a Mont Blanc. Ez idén lehetett az élményünk, s örökre megmarad bennünk. Hajnalban, vak-sötétben indulsz, s a napfelkelte olyan színeket produkál az alattad elterülő havas csúcsokon, amit máshol sehol sem láthatsz. Ez az élmény feledtet minden fáradtságot, fájdalmat, izzadást. Alattad 4810 méter, fölötted a végtelen ég. Csoda és csoda.

– Újabb tervek?

– Szeretnénk feljutni Afrika tetejére, a Kilimandzsáróra. Ki tudja, pár év múlva lesz-e rajta még hó?

ZATKALIK ANDRÁS

Felhívás: életképek az Ön fotóin

Kedves Olvasónk! Szívesen látná viszont gyermeke mosolyát, kedvenc kutyáját a megújult Községi Híradó oldalain? Van egy jó nemesvámosi fotója? Fotózott rendezvényeinken? Küldje el nekünk legkedvesebb fényképeit, és mi a legjobbakat megjelentetjük! A határidőig beküldött fotók közül a Nemesvámosi

Információs Csoport válogatja ki azokat, amelyek lapunk következő számában megjelennek majd. Fényképeit elektronikus formában, nagy felbontásban az alábbi e-mail címre várjuk: kozsegi.hirado@gmail.com. Az üzenet tárgyába ezt írja: „Nemesvámosi életképek”.
SZERKESZTŐSÉG

A 90 éves Trestyén Józsefnét otthonában köszöntötte Horváth Renáta Sára jegyző és Sövényházi Balázs polgármester.

Az önkormányzat másorral kedveskedett az idei évben is az Idősek Világnapja alkalmából tartott ünnepségen.

A Laczkó Dezső Múzeum szeptember 13-án rendezte meg 13 megyei iskola részvételével zajló IV. IUVENALIA sportrendezvényét. Az egész napos sportnapon a hét veszprémi, illetve egy-egy pápai, kislódi, várpalotai, szentkirályszabadjai, tótvázsonyi általános iskola mellett a nemesvámosi Petőfi Sándor iskola is részt vett. Országgyűlési képviselőnk bizonyította kislabda hajítás tudását.

Október 18-án A Zenebarátok Klubja Herendi Gábor ügyvezető meghívására a húszemeletes tetején működő MÉZ Rádióba látogatott. Ott „élőben” betekintést nyerhettek a hír és zenei műsorok szerkesztéseibe. Megtudták azt is, hogy miért van szinte minden riportalanyuk tökéletes kiejtése. A kérdést a hangvágás tudományán keresztül egy profi munkatársuk válaszolta meg.

A család gondozók szervezésében játszótér - halloween volt Nemesvámoson a Községi házban. A kézműveskedés mellett sok játék, tánc, mókás ügyességi versenyek tették vidámabbá és tartalmasabbá az együtt töltött időt. A boszorkánytáncot nemcsak a gyerekek, a jelenlévő felnőttek is szívesen próbálgatták.

Dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter nemzeti ünnepünk, az 1956. október 23-i forradalom és szabadságharc tiszteletére, kitüntetéssel adott át a minisztériumban megtartott ünnepségen Sövényházi Balázsnak, Nemesvámos polgármesterének, a település megtartó erejét, fejlesztését szolgáló, hosszú időn át végzett munkájáért.

Törteli Balázs a csúcson – A nemesvámosi kötődésű bokszeroló nemzetközi sikere

Hatalmas győzelmet aratott a nemesvámosi Törteli Balázs Barba Negrában, a Ferobox Event bokszt gáláján. A 21 éves ökölvívó hat menetben, egyhangú pontozással a visszavágón is legyőzte riválisát. A szakemberek értékelése szerint a Balázs minden menetben jobb volt ellenfelénél, Sánta Krisztiánnál.

„Az edzőm Turós Arnold most többet foglalkozott Krisztián kiismerésével, és az én mentális felkészüléssel, mint a fizikai edzésekkel” – fogalmazott Törteli, ami már csak azért is érdekes, mert a tavaszi első küzdelem során, amely négy menetes volt, sokkal jobban elfáradt a fiatal veszprémi. A veretlen versenyző egy kicsit filozofikus oldalról is megközelítette a teljesítmény-javulását, fejlődését. „Én egy óriási átalakuláson megyek át, kezdem más oldalról nézni a világot és ez megerősít mentálisan. Talán kezdek felnőni. Szerintem ez lehetett a kulcsa a jobb erőnlétnek” – jelentette ki. „Persze az elvégzett edzőmunka minősége is nagyon fontos, de ha az ember nincs összerakva fejben, a fizikai munkából semmit sem tud összerakni!” – fogalmazott Balázs. „Úgy érzem, túl gyors lenne egy magyar-bajnoki címmérkőzés, szeretnék megérni erre a kihívásra. Két, esetleg három hat menetes meccset szeretnék még egy komolyabb megmérettetésig” – mondta. „Fiatal vagyok még, és sikerre éhes, de mindemellett türelmes is. Én nem rövidtávú kis sikereket szeretnék. Van időm, jó az edzőm, és ha a Rácz Félixek is úgy gondolják, a 9. meccsemen kiállok Viperával!”

FÜSSY/MONOKLI.COM

KÖZMEGHALLGATÁS

Értesítem a tisztelt lakosságot, hogy Nemesvámos Község Önkormányzat képviselő-testülete **november 13-án 17.00 órakor** a Polgármesteri Hivatal házasságkötő termében tartja a közmeghallgatást. **Minden érdeklődőt tisztelettel várunk!** Sövényházi Balázs polgármester

MASSZÁZS NEMESVÁMOSON

– Svéd masszáz,
– Kínai masszáz,
– Lávaköves masszáz,
– Indiai Abyangam masszáz,
– Lomi-ananda hawaii masszáz.
Bejelentkezés: 06-30/2582047
Weboldal: vikimasszazs.5mp.eu

IMPRESSZUM

A nemesvámosi önkormányzat lapja –
XXIV. évfolyam, december.
Tel: 88/505-580 –
www.nemesvamos.hu –
Felelős vezető: Sövényházi Balázs
polgármester, Nemesvámos –
Kiadja: Pannon Értékmentő
és Médiaszolgáltató Kft. –
Szerkeszti: a szerkesztő bizottság
– Felelős szerkesztő: Füßy Angéla –
30/280-3886 –
E-mail: kozsegi.hirado@gmail.com
Nyomdai munkák: OOK-Press Kft. –
Tördelés: Kerner Gábor –
Korrekter: Zatkalik András

HÁZI SÜTEMÉNYEK ÉS TORTÁK NEMESVÁMOSON

Házias jellegű és cukrász sütemények, valamint hagyományos és dísz torták készítését vállalom előrendelés alapján. A termékek saját természetű vegyszermentes alapanyagok felhasználásával készülnek.

Szabóné Nagy Ágnes, 06-30/4708095

TEJSZÍNES LENCSEPÜRÉLEVES FÜSTÖLT LIBAMELLEL

Hozzávalók 4 személyre:

- 20 dkg lencse
- 1 fej vöröshagyma
- 5 gerezd fokhagyma
- 1/2 csokor tárkony
- 20 dkg füstölt libamell
- 2 evőkanál olaj
- 5 dkg vaj
- 6 dkg liszt
- 2 húsleveskocka
- 2 dl tej
- 2 evőkanál tárkonyecet
- 1 evőkanál citromlé
- 3 dkg cukor
- 1 dl tejszín
- 1 tojássárgája

Elkészítés:

A lencsét kiválogatjuk, megmossuk. A vöröshagymát megtisztítjuk, finomra vágjuk. A fokhagymákat meghámozzuk,

egyedül összetörünk. A tárkony leveleit letépkedjük, finomra vágjuk. A füstölt libamell bőrös oldalát sakktáblaszerűen bevagdossuk, és besózzuk.

A sütt 180 fokra (gázsütő 2. fokozat) előmelegítjük. Sütőben is használható edényben elforrósítjuk az olajat, és a hús mindkét oldalát elősütjük, köré szórjuk a fokhagymát, néhány evőkanálnyi vizet öntünk alá, és a sütőben készre sütjük. Amikor elkészült, az edényből kivesszük,

és a fokhagymával együtt lefedve melegen tartjuk. A vajat egy serpenyőben felolvasztjuk, beleszórjuk a lisztet, folyamatosan kevergetve felhabzásig melegítjük, hozzáadjuk a vöröshagymát, néhány percig pirítjuk, majd beleszórjuk az összetört fokhagymát, elkeverjük és a rántást a tűzhelyről levéve, a finomra vágott tárkonylevelet is hozzáadjuk. A lencsét és a két húsleveskockát hat deciliter vízben felfesszük főni. A szobahőmérsékletűre hűlt rántást a tejjel csomómentesre keverjük. Amikor a lencse megpuhult, folyamatosan keveréssel a leveshez adjuk és kiforraljuk. Ízesítjük sóval, tárkonyecetrel, néhány csepp citromlével, és ízlés szerint kevés cukorral. Botmixerrel pürésítjük. Tálalás előtt a tojássárgáját elkeverjük a tejszínnel, kanalanként 6-8 evőkanál levest adunk hozzá (így nem csapódik ki a tojássárgája), majd a leveshez öntjük. A libamellet 1x1 cm-es kockára vágjuk. A kész levest azonnal forró tányérba vagy csészébe merjük. Betétnek a kockára vágott sült libamellet és a vele sült fokhagymát tálaljuk.